

Raadsvoorstel

Agendanr. :
Reg.nr. :
B&W verg. : 4 september 2012
Commissie :

Onderwerp:
Deelneming in nieuwe SchoonmaakCoöperatie
via Bossche Banen BV

Cie_verg. : 24 september 2012
Raadsverg. : 9 oktober 2012

1) Status

Dit voorstel heeft betrekking op het uitoefenen van de collegebevoegdheden zoals gedefinieerd in artikel 160 van de Gemeentewet. Op grond van artikel 169 van de Gemeentewet bieden wij u de gelegenheid uw wensen en bedenkingen kenbaar te maken over een participatie die wij, via de Bossche Banen BV, voornemens zijn aan te gaan.

2) Samenvatting

Voordelen SchoonmaakCoöperatie

De op te richten SchoonmaakCoöperatie is een initiatief van Diamant-groep, Weener Groep en WSD-Groep om op vernieuwende wijze invulling te geven aan het naar werk brengen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

De voordelen van deze coöperatie zijn:

- 1). Beter te kunnen voldoen aan de strategische doelstellingen om arbeidsontwikkeling verder te professionaliseren. De SchoonmaakCoöperatie biedt een groot aantal mensen een baan, waar de reguliere schoonmaakbedrijven alleen (kleine) deeltijdbanen kunnen bieden. Door de samenwerking aan te gaan stellen Diamant-groep, Weener Groep en WSD-Groep de leerwerkplekken zeker en bieden ze medewerkers een optie op een baan die anders niet beschikbaar zou zijn.
- 2). Kwalitatief goede en voldoende leerwerkplekken te kunnen aanbieden. De leerwerkplekken in schoonmaakwerk zijn onmisbaar voor een groot deel van de doelgroep en gewoonweg niet beschikbaar in het reguliere bedrijfsleven. De verwachting is dat een groot deel van de mensen met minder dan 80% verdien capaciteit niet door de reguliere arbeidsmarkt zullen worden opgenomen. Bovendien is het absorptievermogen van het regulier bedrijfsleven slechts beperkt. Het aantal van ca. 800 leerwerkplekken dat de SchoonmaakCoöperatie kan creëren komt nooit in die volumes beschikbaar in het reguliere bedrijfsleven.
- 3). De slagkracht, schaal en het werkterrein te vergroten ten behoeve van een positief bedrijfsresultaat
- 4). Verder te kunnen groeien en voldoende stevig te staan in de schoonmaakmarkt. Daarnaast wordt er met de SchoonmaakCoöperatie in gezamenlijkheid een betere positie op de sterk concurrerende schoonmaakmarkt verworven.
- 5). Kostenbesparing en synergievoordelen in verband met het samenvoegen van activiteiten. In de SchoonmaakCoöperatie wordt collectief gerealiseerd wat ieder SW-bedrijf individueel alleen niet kan. Door de bundeling van de activiteiten wordt een forse stap gemaakt in efficiency van de

bedrijfsvoering.

Als rechtsvorm wordt gekozen voor een coöperatieve vereniging. Voor onze gemeente wordt het een indirecte verbonden partij, via de moederdeelneming Bossche Banen bv. Alvorens te besluiten tot deelname van de Bossche Banen BV in deze nog op te richten entiteit stellen wij u in de gelegenheid om eventuele wensen en bedenkingen aan ons kenbaar te maken.

3) Voorstel

Het per motie kenbaar maken van eventuele wensen en bedenkingen bij het voornemen van de Bossche Banen BV om deel te gaan nemen in de Coöperatieve Vereniging "De SchoonmaakCoöperatie" ten behoeve van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Steller : Heesbeen

Tel. : 073-6158618

E-mail : t.heesbeen@weenergroep.nl

4) Aanleiding

Ontwikkelingen binnen de sector

De Sociale Werkvoorziening heeft een complexe opgave. Zij moet allereerst mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt begeleiden naar zo zelfstandig mogelijk werk. Daarnaast dient zij dit te doen door werk aan te bieden en dit werk te verwerven in een concurrerende markt.

De sector staat ook onder druk als gevolg van de bezuinigingsopgave van het kabinet. In een sector waar nu al 70% van de bedrijven verlieslatend zijn is een innovatieve versteviging van de positie nodig om, ook onder de wijzigende omstandigheden, positieve resultaten te kunnen laten zien. Samenwerking tussen SW-bedrijven in de regio is een mogelijkheid om die slagkracht te vergroten.

Weener Groep beschikt over een kleine schoonmaakafdeling en verwerft het schoonmaakwerk in concurrentie met grote reguliere schoonmaakbedrijven en andere SW-bedrijven. Het marktveld is de afgelopen jaren sterk veranderd. Er zijn diverse samenwerkingsverbanden ontstaan tussen schoonmaakbedrijven en de SW-sector, met zeer wisselende resultaten als het gaat om begeleiding en integratie.

Een nieuwe SchoonmaakCoöperatie

Om de navolgende redenen willen Weener Groep, Diamant Groep en WSD Groep hun schoonmaakactiviteiten onderbrengen in een nieuwe organisatie, genaamd "De SchoonmaakCoöperatie". De voordelen hiervan zijn:

- beter te kunnen voldoen aan de strategische doelstellingen om arbeidsontwikkeling verder te professionaliseren,
- kwalitatief goede en voldoende leerwerkplekken te kunnen aanbieden,
- de slagkracht, schaal en het werkkterrein te vergroten ten behoeve van een positief bedrijfsresultaat,
- verder te kunnen groeien en voldoende stevig te staan in de schoonmaakmarkt kostenbesparing en synergievoordelen in verband met het samenvoegen van activiteiten.

Wensen en bedenkingen Raad ook bij een indirecte deelneming

Gekozen is voor een indirecte deelneming, via de moederdeelneming Bossche Banen bv, in de SchoonmaakCoöperatie. Reden is om de Gemeente te vrijwaren van mogelijke financiële risico's en aansprakelijkheid ten opzichte van derden. Ook de andere deelnemende SW-bedrijven hebben gekozen voor een indirecte deelneming om de hiervoor genoemde redenen en risicobeperking vanwege het innovatieve karakter van de samenwerking. Begin 2011 hebt u ingestemd met de 10 kaders voor de omgang met onze verbonden partijen. Eén van deze kaders geeft expliciet aan dat u niet alleen bij directe deelnemingen gevraagd wordt wensen en bedenkingen te uiten, maar ook bij indirecte. De door u geuite wensen en bedenkingen zullen wij meenemen in onze definitieve standpuntbepaling in de AvA van de Bossche banen bv.

5) Samenvoeging schoonmaakwerkzaamheden

In opdracht van de 3 samenwerkende partijen is een businessplan opgesteld voor samenvoeging van de schoonmaakactiviteiten en oprichting van de SchoonmaakCoöperatie.

Hieronder worden de belangrijkste uitgangspunten van het businessplan kort toegelicht. De SchoonmaakCoöperatie kan worden beschouwd als een hybride organisatie. Een modern leerwerkbedrijf direct gelieerd aan het SW-bedrijf met een duidelijke positionering in de markt. Deze samenwerking van SW-bedrijven op het gebied van schoonmaak is toonaangevend in Nederland.

Keuze voor een gezamenlijk bedrijf

Er is gekozen voor de oprichting van een gezamenlijke onderneming. In de oriëntatie is beoordeeld of dezelfde doelstellingen konden worden behaald door middel van een samenwerkingsovereenkomst. Daarbij zou de Coöperatie een onderdeel van de SW-bedrijven zijn, terwijl juist de doelstelling is een regulier functionerend bedrijf op te zetten. Een eenvoudige samenwerking zou bovendien onvoldoende de kansen benutten van het combineren van elkaars sterkten in een organisatie. Enerzijds door de schaalgrootte, anderzijds door slimmer organiseren binnen de nieuwe entiteit kunnen de management- en begeleidingskosten worden verminderd. De focus van de Coöperatie leidt tot een meer gestroomlijnde organisatie die sneller kan meebewegen met de markt. Alleen door alle activiteiten in een organisatie onder te brengen kan elkaars expertise ten volle worden benut worden en kan door effectiever en efficiënter organiseren het economisch resultaat worden verbeterd. Een gezamenlijke onderneming met een eigen strategische invulling geeft de beste garantie dat de beoogde resultaten kunnen worden behaald. Op deze wijze kan Weener Groep de werkgelegenheid in de schoonmaakbranche sneller laten groeien en de capaciteit van anderen optimaal benutten.

Doelstellingen

- Een actief en succesvol leerwerkbedrijf

Aanbod van grote verscheidenheid aan werksoorten gericht op het bieden van zinvol werk en ontwikkelmogelijkheden.

Snelle instroommogelijkheid voor medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Een groei van de werkgelegenheid in leerwerkplekken naar 800 plaatsen in 2014, waarvan er naar verwachting 10 tot 15 % door Weener Groep wordt voorzien.

- Een goed schoonmaakbedrijf

De SchoonmaakCoöperatie wordt herkend als een kwaliteitsmerk in de schoonmaaksector. Eerste keus voor gemeentelijke en overige overheden als partner voor schoonmaakwerk.

- Gezonde bedrijfseconomische prestaties

Bundeling van de drie schoonmaakactiviteiten levert op een aantal punten concrete rendementsverbetering op:

- Optimale benutting van de verdien capaciteit medewerkers
- Relatief kleinere overhead door schaalvergroting
- Inkoopvoordelen
- Grotere commerciële kansen, vanwege steeds meer regionale spreiding

Medewerkers

Binnen de SchoonmaakCoöperatie zullen verschillende categorieën medewerkers werkzaam zijn: kadermedewerkers, Wsw-medewerkers en medewerkers die werkzaam zijn op basis van een andere regeling (WWB, Wajong). Voor al deze medewerkers geldt dat zij vanuit hun huidige aanstelling of dienstverband bij een van de deelnemende SW-bedrijven, met behoud van hun huidige arbeidsvoorwaarden, op basis van detachering bij de SchoonmaakCoöperatie werkzaam zullen zijn. De SW-bedrijven sluiten hiertoe met de SchoonmaakCoöperatie detachingscontracten af. Vanuit Weener Groep worden uitsluitend Wsw-medewerkers gedetacheerd naar de SchoonmaakCoöperatie. Het betreft circa 60 Fte's, die nu in het kader van schoonmaak bij Weener Groep werkzaam zijn. De overdracht van personeel heeft vooralsnog geen organisatorische of personele gevolgen voor ambtelijk medewerkers en andere onderdelen van Weener Groep.

Marktgroepen

De SchoonmaakCoöperatie is georganiseerd naar de drie belangrijkste marktgroepen: Basisscholen & Kinderopvang, Middelbaar- & Hoger Onderwijs en Gemeenten & Bedrijfskantoren. Ieder van deze marktgroepen kent een eigen dynamiek en heeft een specifieke schoonmaakbehoefte. Door de kanteling naar de markt zijn verantwoordelijke projectleiders in staat om specifiek in te spelen op de eisen en wensen van de klant.

Doelgroep en Leerwerkplekken

De SchoonmaakCoöperatie heeft een lange-termijn doelstelling op het bieden van leerwerkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit betekent dat zowel SW-medewerkers als personen uit andere doelgroepen (WWB-ers / Wajongers) kunnen worden ingezet. Doelstelling is medewerkers zo regulier mogelijk te ontwikkelen. Er is waar mogelijk uitstroom naar reguliere werkgevers. Differentiatie in leerwerkplekken wordt gerealiseerd door te variëren in werksoorten, in objecten en in de mate van begeleiding in het werk. Met de grote verscheidenheid in werkomgevingen beschikken de SW-bedrijven met de SchoonmaakCoöperatie over een infrastructuur waarbinnen verschillende leerwerkplekken gerealiseerd kunnen worden.

6) Bestuurlijke en juridische kaders

6.1 Keuze rechtsvorm

Publieke of private rechtsvorm

Gekozen is voor een private rechtsvorm omdat in een private rechtsvorm de financiële aansprakelijkheid te beperken is tot de ingebrachte middelen en de bestuurlijke aansprakelijkheid op eenvoudige wijze te regelen is. Bij een publiekrechtelijke variant, bijvoorbeeld een gemeenschappelijke regeling, is men zowel in financiële als bestuurlijke zin gebonden aan de Wet gemeenschappelijke regelingen, die eisen stelt aan de samenstelling van bestuursorganen, terwijl de financiële aansprakelijkheid naar derden in principe onbegrensd is.

Voor de juridische structurering van de samenwerking is gekozen voor de rechtsvorm van de coöperatieve vereniging. Deze rechtsvorm, die in toenemende mate door overheden in Nederland wordt gebruikt, geeft de mogelijkheid om naast de oprichtende leden ook klant-leden te laten participeren. Het voordeel is dat een klant-lid, die tevens kan worden

gekenmerkt als een aanbestedende dienst, faciliterende activiteiten kan inbesteden aan de coöperatie.

Daarnaast geeft deze rechtsvorm de mogelijkheid om de aansprakelijkheid te beperken c.q. uit te sluiten. Andere rechtsvormen zoals gemeenschappelijke regeling, stichting, besloten vennootschap en naamloze vennootschap kennen niet dezelfde flexibiliteit en bieden de genoemde mogelijkheden minder of in het geheel niet.

Uitgesloten aansprakelijkheid (U.A.)

Ten aanzien van de aansprakelijkheid is gekozen voor het model van coöperatieve vereniging met uitgesloten aansprakelijkheid (UA). Dit betekent dat leden niet kunnen worden aangesproken om bij te dragen aan een eventueel financieel tekort van de Coöperatie. Het is aan een Coöperatie toegestaan om winst onder haar leden te verdelen. De wijze van verdeling zal worden vastgelegd in een oprichter-leden overeenkomst.

6.2 Bestuurlijk en financieel belang in de coöperatie

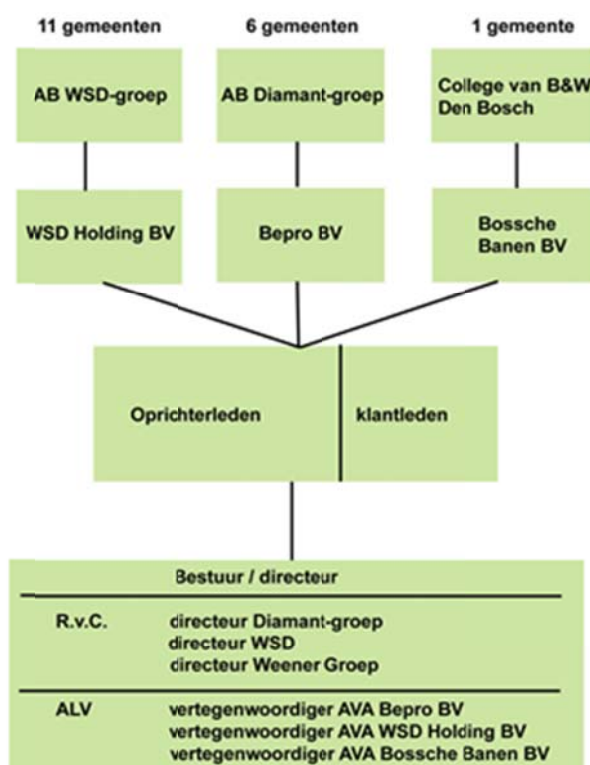
Deze nieuw in te richten indirecte deelneming wordt voor onze gemeente een verbonden partij. We zullen er namelijk zowel een bestuurlijk als financieel belang in hebben.

Bestuurlijk belang

De Coöperatie kent drie organen, te weten: de Algemene Ledenvergadering (ALV), de Raad van Commissarissen (RvC) en het Bestuur. De ALV bestaat uit oprichtende leden en klant-leden. De oprichtende leden bestaan uit drie vennootschappen. In de algemene ledenvergadering zullen zij worden vertegenwoordigd door degene die hiertoe volmacht heeft. In de ALV zal de Bossche Banen BV zitting hebben. Concreet zal de gevolmachtigde wethouder als vertegenwoordiger van de Bossche Banen BV optreden.

De Bossche Banen BV is de rechtspersoon die als oprichter-lid deelneemt in de op te richten SchoonmaakCoöperatie. Het betreft hier een minderheidsbelang (<20%), omdat de zeggenschap binnen de coöperatie wordt gekoppeld aan de ingebrachte personeelsleden. De toebedeling van de stemmen is gekoppeld aan het aantal personen dat vanuit ieder van de oprichtende leden bij de Coöperatie werkzaam is. Voor Personeelsleden van Den Bosch wordt dit geraamd op maximaal 10% à 15% van het totale personeelsbestand. Om te voorkomen dat een van de oprichtende partijen op basis van het gekozen model voor de stemverdeling een absolute meerderheid krijgt en daarmee de besluitvorming eenzijdig naar zijn hand kan zetten, is in de statuten opgenomen dat indien meer dan 50% van de stemmen bij één van de leden berust, besluiten enkel kunnen worden aangenomen met de instemming van één van de andere oprichter-leden. Het betreffende oprichter-lid met meer dan 50% van de stemmen kan op basis van dit vereiste in de ALV niet eenzijdig besluiten nemen.

Schoonmaakcoöperatie

Financieel belang in de coöperatie

Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 7: financiële consequenties.

6.3 Oprichting en Statuten SchoonmaakCoöperatie

Ten behoeve van de oprichting van de SchoonmaakCoöperatie zijn inmiddels concept -statuten opgesteld door de notaris waarin de bestuurlijke en juridische zaken zijn vastgelegd. Het betreft onder meer: doelstelling, bevoegdheidsverdeling tussen de organen, stemverdeling, uittreding van leden, contributie, uitsluiting van aansprakelijkheid en ontbinding en vereffening. Wij dienen in onze hoedanigheid van aandeelhouder van de Bossche Banen BV het formele besluit te nemen tot oprichting van en deelneming in de SchoonmaakCoöperatie. Daarnaast dienen wij de gevolmachtigde personen die zitting nemen in de ALV en RvC te benoemen.

De concept statuten treft u ter inzage bij dit voorstel aan. Inmiddels hebben de andere twee deelnemende partijen (WSD Groep en Diamant Groep) al een positief besluit genomen over deelname aan de SchoonmaakCoöperatie.

6.4 Medezeggenschap

Omdat de oprichting van de SchoonmaakCoöperatie tot gevolg heeft dat de schoonmaakactiviteiten van de afdeling Weener Groep worden overgeheveld naar de SchoonmaakCoöperatie, is er ingevolge artikel 25 Wet op de Ondernemingsraad sprake van adviesrecht. Daartoe is een adviesaanvraag ingediend bij de ondernemingsraden van de betrokken organisaties. In geval van Weener Groep betreft het de Ondernemingsraad Weener Groep en Stadsbedrijven. Beide ondernemingsraden hebben positief geadviseerd ten aanzien van de voorgenen samenwerking en samenvoeging met betrekking tot de schoonmaakactiviteiten. Dit geldt ook voor de andere ondernemingsraden van WSD groep en Diamant Groep.

Omdat de Coöperatie zelf in eerste instantie geen arbeidsovereenkomsten aangaat met de in haar onderneming werkzame personen, is de Coöperatie op basis van de Wet op de Ondernemingsraden de eerste twee jaar niet verplicht om een Ondernemingsraad in te stellen. Dit betekent dat de medezeggenschapsrechten van de gedetacheerde medewerkers worden behartigd door de ondernemingsraad bij hun werkgever.

De bevoegdheid van de werkgevers-ondernemingsraad ziet echter niet toe op interne aangelegenheden bij de Coöperatie. Om de medezeggenschapsrechten van de medewerkers te waarborgen zal in overleg met de ondernemingsraden van de oprichtende organisaties worden gezien hoe er in de eerste twee jaar vorm kan worden gegeven aan een medezeggenschap binnen de Coöperatie.

7) Financiële paragraaf

Ten behoeve van de oprichting van de SchoonmaakCoöperatie is een businessplan opgezet. Daarin worden de belangrijkste financiële consequenties van de samenwerking tussen de oprichtende organisaties en coöperaties uiteen gezet. De harde financiële randvoorwaarden bij de vormgeving zijn:

- direct vanaf de start een lagere kostenstructuur dan in de optelsom van de individuele bedrijven;
- vanaf het eerste jaar een positief bedrijfsresultaat dat ten goede komt aan de oprichtende organisaties
- een duurzame positieve exploitatie.

Exploitatie

Door de voordelen van schaalvergroting en de kracht van de bundeling van de afzonderlijke expertises wordt een substantieel hoger bedrijfsresultaat verwacht dan de optelsom van de resultaten van de individuele organisaties.

Gevolgen voor Weener Groep

De exploitatie van de schoonmaakactiviteiten krijgt bij de vorming van de coöperatie een andere opzet: Weener Groep zal de coöperatie betalen voor begeleiding en ontwikkeling. De jaarlijkse bijdrage van Weener Groep aan de coöperatie voor begeleiding en ontwikkeling daalt doordat het rendement van de coöperatie stijgt. Het inverdieneffect zal daarmee toenemen en dient ter dekking van de eigen overheadkosten. Deze zijn (voor 2012) begroot op € 344.000 en bouwen in de jaren daarop geleidelijk af.

	Startjaar (2013)	2014	2015	2016
Totaal Bruto-inkomsten	403.000	415.000	435.000	450.000
Af: Algemene kosten Weener Groep	344.000	260.000	229.000	199.000
Exploitatievoordeel (nieuw)	59.000	155.000	206.000	251.000

In de huidige situatie (begroting 2012) is er een exploitatievoordeel op de schoonmaakactiviteiten van € 16.000.

Deelneming

De coöperatie heeft naar schatting € 1.000.000 aan eigen vermogen nodig. De drie SW-bedrijven brengen dit gezamenlijk in, gebaseerd op het aantal arbeidsplaatsen bij de start. De inbreng vanuit Bossche Banen BV bedraagt ca. 10 % (€ 100.000). Daartoe wordt het maatschappelijk kapitaal van Bossche Banen BV met 0,1 mln. verhoogd.

Burgemeester en wethouders van 's-Hertogenbosch,
De secretaris, De burgemeester,

mr. drs. I.A.M. Woestenbergh mr. dr. A.G.J.M. Rombouts

Bijlagen:

Ter inzage:
Concept statuten SchoonmaakCoöperatie

De gemeenteraad van 's-Hertogenbosch in zijn openbare vergadering van
9 oktober 2012;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 september 2012,
regnr. ; 12.0842

gelet op de Gemeentewet;

Besluit

Het per motie kenbaar maken van eventuele wensen en bedenkingen bij het voornemen van de
Bossche Banen BV om deel te gaan nemen in de Coöperatieve Vereniging "De
SchoonmaakCoöperatie" ten behoeve van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

's-Hertogenbosch,
De gemeenteraad voornoemd,
De griffier,

De voorzitter,

drs. A. van der Jagt

mr. dr. A.G.J.M. Rombouts